

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulvm VI. Nuncios.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

2. De jure communi, etiam de personalis industriae lucris solvenda sunt decima, consuetudo tamen circa has observanda.

1. Notandum primum. Prælati Ecclesiarum incumbit, ut parochianos, si in mora, aut negligentia sunt, moneant, & inobedientes sub excommunicatione compellant, ad solutionem decimarum; nam ad Prælatum, videlicet Episcopum, ratione muneris sui pertinet cura Ecclesiarum, ut earum jura conservet, & imminui vel tolli non patiatur. Videri potest *Gl. in c. 3. de officio Archidiaconi.*

2. Notandum secundum. Spectato communi jure etiam de fœno, lana, & minui ioribus proventibus, imò etiam de molendino, piscatione, venatione, & alijs personalis industriae, decimæ solvendæ sunt. Hac tamen in re consuetudo provinciarum attendi debet, per quam decimæ personales, sive ex lucris personæ provenientes fermè ubique abolitæ sunt, uti docui *lib. 4. tra. 6. c. 1. n. 4.*

CAPITULUM VI.

Nuncios.

PARAPHRASIS.

Mandat Alexander III. Vintoniensi Episcopo, ut parochianos, seu diœcesanos de apibus (videlicet fructu ex apibus collecto, id est, melle & cerâ) & de omni fructu decimas solvere per censuram Ecclesiasticam compellat. Vide, quæ dixi *in c. procedente*, & Concilium Tridentinum *sess. 25. c. 12. de reformatione.*

CAPITULUM VII.

Cùm homines.

PARAPHRASIS.

Incolæ de Hortona, qui de frugibus novem sibi retentis partibus, decimam parochiæ sine diminutione solvere debe-

bant, priusquam id facerent, servis & mercenarijs suis totius anni mercedem ex frugibus non decimatis solvebant, ex residuo autem decimam partem Ecclesiæ dabant. Hoc intellectu mandat Alexander III. ut de fructibus collectis decimam partem mox solvant, atque de subtractis Ecclesiæ fructibus dignam satisfactionem præsentent.

SUMMARIUM.

1. Decima prædiales solvenda sunt, non deductis expensis.
2. Transeunt ad quemcumque possessorem cum hoc onere fructus indecimati.
3. Qui in mora est solvendarum decimarum, si ea propterea pereant, ad satisfactionem parochi præstandam obligatur.

1. Notandum primum. Decimæ prædiales solvendæ sunt non deductis impendijs. Ita etiam habetur *in c. non est 22. c. tua 26. eodem tit. & explicavi in eodem tract. c. c. 2. n. 4.*

2. Notandum secundum. Postquam fructus à solo separati sunt, decima pars ad Ecclesiam spectat. Hinc sequitur primò. Quòd fructus indecimati ad quemvis possessorem cum hoc onere transeant, uti docet *S. Thom. 2. 2. q. 87. c. 4. ad 2. & explicavi latè cit. c. 2. n. 4.* Vide etiam *Rebuffum de decimis q. 12.* ubi ostendit, monitione opus non esse, nisi eo fine, ut censura propter contumaciam, moroso debitori inferri possit juxta *c. 5. hoc tit.* alioquin verò collectis frugibus statim paratus esse debet colonus ad decimæ præstationem.

3. Sequitur secundò. Si colonus in solvendi mora sit, & obeam decimæ auferantur, vel pereant, quòd satisfactionem præstare debeat parochi *l. cum res 47. §. ult. ff. de legatis primò.* ubi distinguunt Doctores, an nihilominus res peritura fuisset apud creditorem, si solutio in tempore facta fuisset, nec ne. Quòd si colonus obtulit parochi, vel eum monuit, ut reciperet, isque accipere